

Hayat Boyu Öğrenme Programlarına Katılan Yetişkinlerin Kurslara İlişkin
Görüşlerinin İncelenmesi¹

Dr. Öğr. Üyesi Yıldız ÖZTAN ULUSOY²

şakir AKPINAR³

Özet

Gelişim döllenmeden başlayarak, kalıtım ve çevre etkisiyle yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Yetişkinlik dönemi gelişim, öğrenme, öğretim, doyum gibi temalarla üzerinde çalışmaların arttığı bir yaşam dönemidir. Özellikle son yıllarda yetişkin eğitimi alanında çalışmalar artmakta ve ‘*yetişkin eğitimi nasıl olmalı?*’ sorusu araştırılmaktadır. Ülkemizde Halk eğitim merkezleri eğitimlerinin büyük bölümünü gönüllü katılımlarla yetişkin eğitimi alanında yürütmektedir. Bu çalışmanın amacı, hayat boyu öğrenme kapsamında kurslara katılan yetişkinlik dönemindeki bireylerin kurslara katılım nedenlerini, motivasyon kaynaklarını, kişisel yeterlik alanlarına ilişkin görüşlerinin incelemesidir. Betimsel bir çalışmadır. Açık uçlu anket yardımıyla veriler toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2017- 2018 yılında Kocaeli ili Kartepe ilçesi Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde yetişkin eğitimlerine katılan yaşları 23 ve 63 arasında değişen 44 kişiden oluşmuştur. İçerik analizi yöntemi ile veriler analiz edilmiştir.. Çalışmanın bulgularına göre a katılımcılar kursların kendilerini duygusal olarak, gelecekle ilgili ve sosyal alanda iyi hissettirdiğini ifade etmişlerdir. Kursa katılım kararında sosyal çevre, kişisel ihtiyaçlar, gelecek yatırımı, ekonomik nedenler, özerklik kazanma gibi durumlar etkili olmuştur. Kursların bireyler için anlamı; ekonomik, toplumsal, kendini gerçekteştirme, bağımsızlık kazanma, kişisel gelişime katkı alanlarında yoğunlaşmıştır.. Çalışma sonucunda, yetişkinlerin kurslara katılım nedenleri ve beklentilerinin yaşam dönemi gelişim görevleri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu tür programların yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelişim, gelişim görevleri, yetişkinlik, hayat boyu öğrenme, yetişkin eğitimi.

Examination Of Opinions Of Adults Who Participated In Lifelong Learning Programs
On These Courses

Abstract

Development is a lifelong process that begins with fertilization and is affected by heredity and environment. Adulthood is a period of life in which individuals focus more on themes such as development, learning, teaching,

¹ Bu makale 28-30 Nisan 2018 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen I. Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu’nda sunulan bildirinin geliştirilmiş halidir.

² Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, yildizoz@kocaeli.edu.tr

³ Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi, Yüksek Lisans Öğrencisi, sakirakpinarpdr@gmail.com

and satisfaction. Especially in the recent years, studies in the field of adult education have increased and the question of 'how adult education should be?' is being investigated. Most of the public training centers in our country carry out most of their training in the field of adult education with voluntary participation. The purpose of this study is to examine the reasons for participation in courses, the sources of motivation and the opinions about the individual competence areas of adult individuals who participated in lifelong learning courses. This is a descriptive study. The data were collected by means of a questionnaire with open-ended questions. The sample of the study consisted of 44 persons aged between 23 and 63 who participated in adult education courses in Kocaeli province Kartepe district Public Education Center Directorate in 2017-2018. Data were analyzed by content analysis method. According to the findings of the study, participants stated that the courses made them feel good about their future and social life. Factors such as participants' social environment, personal needs, idea of investment for the future, economic reasons and desire to gain autonomy became influential in their decision to participate in the courses. The meaning of courses for individuals concentrated on economic, social, self-realization, gaining independence and personal development fields. As a result of the study, it was determined that the reasons for participation and expectations of adults about the courses were related to developmental tasks of life stages. It is recommended that such programs should be organized much more.

Keywords: Development, developmental tasks, adulthood, lifelong learning, adulthood education.

Giriş

Günümüzde dünyada pek çok değişim ve gelişim gerçekleşmektedir. Bu değişimlere ayak uydurabilmek adına yetişkinlerin kendilerini geliştirmeleri bir gereklilik olmuştur. Yetişkinlerin kendilerini geliştirebilmelerine yönelik destek programlarının geliştirilmesi de kaçınılmaz olmuştur. Çalışan yetişkinler için hizmet içi eğitim programları gerçekleştirilirken kendi yeterliklerini tanımak ve/veya arttırmak isteyen bireyler içinde farklı eğitim ortamlarından yararlanılmaktadır. 1800'lü yıllarda yaşam boyu öğrenme kavramı kullanılmaya başlanmıştır. Yaşam boyu öğrenme kavramını Woodrow (1999) beşikten mezara kadar devam eden öğrenmeler olarak tanımlamıştır(aktaran Özgür, 2016: 22). Yaşam boyu öğrenme, bireyi; kişisel, toplumsal, sosyal ve/veya iş yaşamı çerçevesinde bilgi, beceri ve yetilerin geliştirilmesi amacıyla yapılan, resmi veya gayri resmi, iyileşme amacıyla sürekli olarak devam eden, bütün amaçlı öğrenme etkinliklerini kapsar(Avrupa Komisyonu, 2002: 7).

Yaşam boyu öğrenme sürecinde bireyin içinde bulunduğu gelişim dönemlerine bağlı olarak öğrenme ihtiyaçları da farklılaşacaktır. Gelişim yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bireylerin gelişim süreçlerinden geçerken farklı ihtiyaç ve sorumlulukları bulunmaktadır. Gelişim dönemler halinde incelenmektedir, dönemlere ayırmada kronolojik yaş ve görülen temel özellikler esas alınmaktadır. En sık kullanılan şekliyle gelişim dönemleri 0-2 yaş

bebeklik donemi, 2-7 yaş çocukluk donemi, 7-12 yaş ikinci çocukluk donemi, 12-20 yaş ergenlik donemi, 20-40 yaş genç yetişkinlik donemi, 40-60 yaş orta yaş donemi, 60 ve üzeri yaşlılık donemi olarak ayrılmaktadır(Işık Terzi, 2016: 26-27). Gelişim kuramları bireyleri incelerken benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak amaçlarından biridir. Bu bağlamda bireysel farklılıklar farklı ihtiyaçları one çıkarmaktadır. Freud, Piaget ve Kohlberg, gelişimin yetişkinlik donemine girmeden veya ilk yetişkinlik yıllarında tamamlandığını savunmuşlardır. Erikson, Böhler, Levinson ise yetişkinliği bir oluşum süreci olarak görmüş ve yetişkinlikte de gelişimin devam ettiğini savunmuşlardır(Onur, 2017: 55-57).

Yetişkinlik kavramı bazı kültürlerde farklı yorumlanmakla birlikte en genel tanımı ile yetişkin, çeşitli gelişimsel alanlarda (psikolojik, biyolojik, sosyal)olgunluğa ulaşmak veya olgunluğa ulaşılan yaşam donemi olarak tanımlanmaktadır. Knowles, yetişkin kavramını, kendi yaşamından sorumlu olduğunu algılamış ve bu doğrultuda sosyal rol ve davranışlar sergilemeyi benimsemiş bir birey olarak tanımlamaktadır(Knowles, 1980: 41-42).

Yetişkinlik donemi gelişim, ogrenme, ogretim, doyum gibi temalarla üzerinde çalışmaların arttığı bir yaşam donemidir. Yetişkin ogrenmesi ile ilgilenen bilim dalı androgoji eğitimde yetişkin uygulamalarını kapsamaktadır. Knowles, Holton ve Swanson, androgojinin dayandığı varsayımları “bilme gereksinimi, ogrenenin benlik kavramı, deneyimin rolü, ogrenmeye hazır olma, ogrenme yönelimi ve motivasyon” olarak vurgulamıştır(Knowles vd., 2014: 68-70).

Bireyin yeterliliğini geliştirmesi, nitelik kazanması günün koşullarına uyumunu kolaylaştıracaktır (Beycioğlu, Konan, 2008: 370, Güleç vd., 2012:34). Artık günümüzde bilgi hızla değişmektedir ve birey bu değişime eğitim yolu ile uyum sağlayabilmektedir.

Yetişkinlerin eğitim ihtiyaçları yaşam boyu ogrenme kapsamında yetişkin eğitimi alanındaki çalışmaları artırmış ve “yetişkin eğitimi nasıl olmalı?” sorusunu gündeme getirmiştir. Uluslararası literatürde, yetişkin eğitimi, sürekli eğitim, yaşam boyu eğitim ve günümüzde yaşam boyu ogrenme kavramları ile kullanılmaktadır. Ülkemizde kamusal olarak hayat boyu ogrenme ve yetişkin eğitimi faaliyetlerinde Halk Eğitimi Merkezleri önemli bir yer tutmaktadır(Kaya, 2015: 270). Ülkemizde yetişkin eğitimleri ile ilgili öncü faaliyetler okur-yazarlığın yaygınlaştırılması çabaları ile başlamıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında yetişkinlere okuma-yazma ve genel-pratik mesleki bilgi-beceri kazandırma çabaları, 1950’li yıllarla birlikte Halk eğitim merkezleri ve mesleki eğitim merkezleri ile binlerce yetişkine eğitim vermiştir(Yazar, 2012: 22).

Halk eğitim merkezleri kuruluş yıllarından itibaren eğitimlerinin büyük bölümünü gönüllü katılımlarla yetişkin eğitimi alanında yürütmektedir. Genel olarak ülkemizde yetişkin eğitimlerine yönelik faaliyetlerin büyük bir kısmı halk eğitim merkezlerinin çalışmaları ile yürütülmektedir. Ülkemizde özellikle bu kurslardaki katılımcıların görüşlerine ilişkin yapılan derinlemesine çalışmalar sınırlıdır.

Bu araştırma, hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin kurslara ilişkin görüşlerinin betimlenmesi açısından önem arz etmektedir. Araştırma, hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında halk eğitim merkezi kurslarına devam eden yetişkinlerin “kurslara katılımlarına ilişkin görüşlerini” incelemeye odaklanmıştır. Bu çalışmaya eşlik eden araştırma soruları şunlardır:

- 1) Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin kurslara katılma nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2) Yetişkinlerin hayat boyu öğrenme programlarına katılmaya neler motive etmektedir?
- 3) Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinler kursların kendileri için anlamını nasıl ifade etmektedirler?
- 4) Yetişkinlerin hayat boyu öğrenme programlarına katılmalarında çevre ve topluma ilişkin görüşleri nelerdir?

Metodoloji

Bu bölümde, araştırma deseni, katılımcılara ilişkin bilgiler, veri toplama ve verilerin analiz edilmesi sürecine ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

Yöntem

Bu araştırma, verilerin açık-uçlu soruları içeren bir anket yoluyla toplandığı betimsel bir çalışmadır. Nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseniyle yürütülmüştür. Dey, nitel araştırmaların, bireylerin olayları nasıl algıladıklarını ve nitelendirdiklerini açıkladığını belirtmiştir (Dey, 1993:32). Olgubilim (fenomoloji), farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 72). Fenomolojik araştırmalarda öncelikle toplanan verilerin detaylı betimlenmesi, ardından kod-alt tema-temaların sınıflandırılması ve birbirleriyle ilişkilerinin ortaya konulması ile analiz süreci yürütülmektedir (Dey, 1993: 38-40). Bu çalışmada fenomen hayat boyu öğrenme ve yetişkinlerin kurslara ilişkin görüşleri olgusudur. Çalışmada,

kurslara katılan yetişkinlerin hayat boyu öğrenme ve kurslara ilişkin görüşleri ve beklentilerini ortaya koymak amacıyla betimsel analiz kullanılmıştır. Anketin kişisel bilgiler bölümünde katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin sorular sorulmuştur. Kurslara ilişkin görüşlerini betimlemek amacıyla açık uçlu sorular sorulmuştur. Ankete verilen cevaplar nitel veri çözümleme yolları kullanılarak kodlanmış, kodlamalar sonrasında temalar oluşturulmuş ve tablolar ile betimlemeler sunulmuştur. Bu araştırmada nitel araştırma geleneği içerisinde amaçlı örneklem ve uygun durum örneklemesi kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Katılımcılar, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Kartepe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde mantar yetiştiriciliği, emlak yönetimi, okuma-yazma kurslarına katılan yaşları 23 ile 63 arasında olan 44 yetişkinden oluşmaktadır. Araştırmada Kartepe ilçesinin seğilmesinin şöyle bir önemi bulunmaktadır: İlçede göçmenlerin olması, halkın ekonomik katkı sağlayacak alanlarda bilgilenme gereksinimi ve kişisel gelişim talepleri olan bireyleri bir arada bulabileceğimiz bir yerleşim alanı oluşudur. Halk eğitime yönelik yapılacak kursların programlarının hazırlanmasında pozitif ayrımcılık ilkesi önem arz etmektedir. Geray'a göre göçmenlere, yoksullara, az gelişmiş kırsal bölgede yaşayanlara, kalkınmada öncelikli yörelere ve gecekondü bölgelerine, okuma yazma bilmeyenlere, niteliksiz işsizlere, kadınlara, özürlülere öncelik verilmelidir(Geray, 2012: 62). Kurslara devam eden kursiyerler gönüllülük esasına göre çalışmaya katılmışlardır. Katılımcıların farklı nitelikler açısından temsil düzeyi (evli- bekar, çocuk sahibi, çalışan- çalışmayan, kırsal ya da şehirde yaşayan gibi) dikkate alınmıştır. Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo 1.' de sunulmuştur:

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri.

Kurs Adı	Kadın	Erkek	Evli	Bekar	20-30 Yaş	30-50 Yaş	50+ Yaş	Toplam
Emlak Yönetimi	4	10	11	3	2	11	1	14
Mantar Yetiştiriciliği	19	4	20	3	5	14	4	23
Okuma-Yazma	7	0	7	0	0	6	1	7

Veri Toplama Aracı

Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve iki bölümden oluşan anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Birinci kısım demografik bilgileri içeren; yaş, cinsiyet, medeni hali, çalışma

durumu, çocuk sayısı, devam ettiği kurs, eğitim durumu, çalışma durumu ile ilgili kapalı uçlu soruları içermektedir. İkinci bölümde kurslara ilişkin katılma nedeni, beklentileri, motivasyon unsurları, kursun yararları, kursta kendilerini nasıl hissettikleri, kursa katılım kararını alma durumu, çevre ve topluma ilişkin görüşleri, yaşantılarında gerçekleştirmek istedikleri ve kendilerini yeterli hissettikleri alanlara ilişkin düşüncelerini betimlemeleri isteyen açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Sorular, Levinson ve Erikson' un yetişkin gelişim dönemlerini temel alan kuramlarından yola çıkılarak oluşturulmuştur. Anket formu için Kocaeli Üniversitesinde yetişkin eğitimi konularında çalışan 2 öğretim üyesinden uzman görüşü alınmıştır. 10 ana sorudan oluşan anket formunun kapsam ve görünüş geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuş ve form üzerinde öngörülen değişiklikler yapılmıştır. Anket formunun anlaşılabilirliğini test etmek için araştırmacılar tarafından ön uygulama yapılmıştır. Gerekli düzeltmeler sonrasında anket formu(EK-1) uygulama için hazır hale getirilmiştir. Araştırmanın, betimsel araştırma çalışması olduğu için araştırma yöntemi, çalışma grubu vb. özelliklerinden dolayı sınırlılıkları bulunmaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler 2018 Mart-Nisan aylarında Kocaeli ili Kartepe ilçesi Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde mantar yetiştiriciliği, emlak yönetimi ve okuma-yazma kurslarına devam eden yaşları 23-63 arasında olan, anket doldurma konusunda yeterli bilgilendirmeyi almış 44 yetişkinden toplanmıştır. Kurslara katılan yetişkinlere kurs saatlerinde gerekli kişisel ve kurumsal izinler alınarak ortalama her kurs için bir grup şeklinde, toplamda 3 grup olarak anketler uygulanmıştır. Gruplara anket uygulama süresi ortalama her grup için 30 dakika olmak üzere toplamda yaklaşık 90 dakika sürmüştür. Sorulara verilen yanıtlar katılımcılar tarafından yazılmıştır. Okuma- yazma kursundaki yetişkinlerin anket formlarına sorulara ilişkin görüşlerine müdahale edilmeksizin verdikleri cevaplar kurs eğitimcileri ve araştırmacıların yardımı ile yazılmıştır. Katılımcılara verdikleri yanıtların gizliliği konusunda güvence verilmiştir. Soruların gerçek ve samimi bir şekilde yanıtlanmasının araştırma sonuçları açısından önemi özellikle belirtilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Bu çalışmada içerik analizi gerçekleştirilirken verilerin çözümlemesi üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Nitel analizin ilk basamağında çalışılan konunun eksiksiz ve kapsamlı bir şekilde betimlenmesi amacıyla kişilerin görüşlerinin kodlaması yapılmıştır. İkinci aşamada betimleme sürecinin ardından toplanan veriler çeşitli tema ve alt temalar çerçevesinde

sınıflandırılmıştır. Üçüncü aşamada ise elde edilen kodlar, alt temalar ve temalar arasında ilişkiler, bağlantılar incelenerek bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Araştırma verileri nitel veri analiz sürecine uygun olarak çözümlenmiştir. Merriam'a göre, nitel veri analizi betimleme, sınıflandırma ve ilişkilendirme aşamalarıyla gerçekteştirilmektedir. Öncelikle toplanan verilerin detaylı betimlenmesi, ardından kod-alt tema-temaların sınıflandırılması ve birbirleriyle ilişkilerinin ortaya konulması ile analiz süreci yürütölmektedir(Merriam, 2015: 161-195).

Veriler çözümlenirken katılımcılar kodlanmıştır. Kodlar verilme sürecinde cinsiyet kurs türü ve katılımcı sırası kullanılmıştır. Örneğin mantar yetiştiriciliği kursuna katılan erkek katılımcı "EM1" şeklinde kodlanmıştır.

Anket sorularına verilen cevaplar çözümlenirken ikinci soruya ilişkin yanıtların birinci soruya hizmet ettiği görölmüş ve sorulara verilen yanıtlar birleştirilmiştir. Dördüncü soruya verilen yanıtların yedinci soruya hizmet ettiği gözlenmiş ve sorulara verilen yanıtlar birleştirilerek analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sonucunda katılımcıların görüşleri; kursa katılım nedenleri, motivasyon unsurları, kendilerini nasıl hissettikleri, kursa katılma kararı, kursun anlamı, çevre ve toplum, yaşantılarında gerçekteştirmek istedikleri ve kendilerini yeterli hissettikleri ne ilişkin görüşleri olmak üzere sekiz tema altında incelenmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin "kursa katılım nedenleri ve beklentilerine" ilişkin görüşleri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. *Yetişkinlere Göre Kurslara Katılım Nedenleri ve Beklentilerine İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar
Katılım nedeni/beklentileri	Ekonomik	KM6-Aileme maddi destek
		KM2-Arkadaş ortamı
	Aile-Sosyal	KM6-Kendim ve ailem için
		EM28-Yeni insanlar tanımak
	Kişisel gelişim	KM30-Bilgi edinmek

	EE33-Boş zamanımı değerlendirmek
	EE9-Kendimi geliştirmek
	KM20-Daha iyi bir gelecek
Gelecek hayali	EE40-Emeklilikte yapacağım bir iş olsun
	KO8-Kimseye muhtaç olmamak
Özgüven	KO13-Ayaklarımın üzerinde durmak
Fırsat	EE34-Her zaman açılmıyor, fırsat

Yetişkinlerin kursa katılım nedenleri ve beklentilerine ilişkin görüşleri; ekonomik, aile ve sosyal, kişisel gelişim, gelecek hayali, özgüven, fırsat alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Ekonomik alt temasında yetişkinler aileye maddi destek ile ilgili beklentilerini dile getirmişlerdir. KM6, “...ciddi anlamda maddi ihtiyaç, evime katkı olsun diye” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Aile-sosyal alt temasında yetişkinler arkadaş ortamı, kendim ve ailem için, yeni insanlar tanımak ile ilgili beklentilerini dile getirmişlerdir. KM2, “...değişiklik olsun diye, yeni insanlar tanımak, yeni arkadaşlar edinmek” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Kişisel gelişim alt temasında yetişkinler bilgi edinmek, boş zamanımı değerlendirmek, kendimi geliştirme kodları altında görüşlerini dile getirmişlerdir. Gelecek hayali alt temasında yetişkinler daha iyi bir gelecek, emeklilikte yapacağım bir iş olsun kodları ile görüşlerini dile getirmişlerdir. EE40, “...emeklilikte yapacağım bir işim olsun, imkanlarımız yeterli olursa kendi işimi kurmak...” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Özgüven alt temasında yetişkinler kimseye muhtaç olmamak ve ayaklarımın üzerinde durmak kodları ile görüşlerini ifade etmişlerdir. Ayrıca yetişkinler fırsat alt teması altında kurslara katılım nedenlerini her zaman açılmadığı için fırsat şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kurslarda motivasyon kaynaklarına” ilişkin görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. *Yetişkinlere Göre Kurslarda Motivasyon Kaynaklarına İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar
Motivasyon unsurları	Kişisel gelişim	KM26-Zamanı değerlendirme
		KM41-Yeni Şeyler ğrenmek
		KM43-Sağlık için faydalı bilgiler vermesi
	Sosyal	KO11-Düşüncelerim gelişir
		KM43-Arkadaş ortamı
		KM16-Yeni insanlarla tanışmak
	Bireyselleşme	KO15-Her Őeye yetmek
		KO14-Başkasına muhtaç olmayayım
		KO8-Desteksiz işimi yaparım
	Uygunluk	KM20-Yararlı olduğunu düşünmek
EE34-Saatleri uygun		
Öğretim yöntemi	EE35-Hocamızın ilgisi	
	EM29-Ekip halinde öğrenmek	

Yetişkinlerin kursa katılırken motivasyon unsurlarına ilişkin görüşleri kişisel gelişim, sosyal, bireyselleşme, uygunluk, sosyal destek, ekonomik, ğretim yöntemi alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Kişisel gelişim alt temasında yetişkinler zamanı değerlendirme, yeni Şeyler ğrenme, sağlık için faydalı bilgiler öğrenme, düşüncelerin değişimi gibi kodlarla motivasyon unsurlarına ilişkin görüşlerini ifade etmişlerdir. KM26, “*yararlı olduğunu düşündüğüm için başladım, zamanımın boş geçmemesini istiyorum*” Şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Sosyal alt temasında arkadaş ortamı ve yeni insanlarla tanışmak kodlarıyla yetişkinler motivasyon unsurlarını ifade etmişlerdir. Bireyselleşme alt temasında her Őeye

yetmek, başkasına muhtaç olmamak, desteksiz işimi yapmak kodlarıyla görüşlerini belirtmişlerdir. KO15, “kimseye yük olmayayım, kendi işimi kendim yaparım, başardım derim” şeklinde görüşünü ifade etmişlerdir. Uygunluk alt temasında yararlı olduğunu düşünmeleri ve saatlerinin uygun olması kodlarıyla motivasyon unsuru olarak kurslara ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretim yöntemi alt temasında hocamızın ilgisi ve ekip halinde öğrenmek kodlarıyla yetişkinler görüşlerini ifade etmişlerdir. EE35, “hocamızın samimiyeti ve bize arkadaş gibi ders anlatması” şeklinde kursa karşı motivasyon unsurlarını ifade etmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kurslara katılımda duygusal durumlarına” ilişkin görüşleri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Yetişkinlere Göre Kurslara Katılımda Duygusal Durumlarına İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar

Tema	Alt Tema	Kodlar
Kursa geldiğimde hissettiklerim	Kişisel	KM4-Mutlu hissediyorum
		EE34-Özgüvenli hissediyorum
		KO15-Güvende hissediyorum
		KM25-Zinde hissediyorum
	Gelecek	KM4-Gelecek hayali kuruyorum
		EE9-Bir şeyler üreteceğimi düşündükçe iyi hissediyorum
	Sosyal	KO15-Farklı ortam

Yetişkinlerin kursa geldiklerinde hissettiklerine ilişkin görüşleri kişisel, gelecek ve sosyal alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Kişisel alt temasında yetişkinler mutlu, özgüvenli, güvende, zinde kodlarıyla kurslara katıldıklarıındaki duygularını dile getirmişlerdir. KM25, “kendimi aktif hissediyorum, boş zamanlarımı değerlendiriyorum” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Gelecek alt temasında yetişkinler gelecek hayali kurma, üretme duygusu kodlarıyla görüşlerini ifade etmişlerdir. Sosyal alt temasında ise farklı ortam kodu ile görüşlerini ifade etmişlerdir. KO15, “hep evde iş iş, değişiklik oluyor benim için, evde sıkılmak yerine farklı bir gün geçiriyorum” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kursu katılım kararlarına” ilişkin görüşleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Yetişkinlere Göre Kurslara Katılım Kararlarına İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar

Tema	Alt Tema	Kodlar
Kursa katılma kararı	Gelecek yatırımı	KM4-İleride aileme katkıda bulunmak
	Kişisel ihtiyaçlar	KM24-Kendim için bir şey yapmak

Yetişkinlerin kursu katılma kararlarına ilişkin görüşleri gelecek yatırımı, kişisel ihtiyaçlar, özerklik alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Gelecek yatırımı alt temasında yetişkinler ileride aileme katkıda bulunmak şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Kişisel ihtiyaçlar alt temasında yetişkinler kendim için bir şey yapmak kodlarıyla görüşlerini ifade etmişlerdir. KM24, “Çocuklarım küçükken hep evde olup sıkılmak yerine artık onlar büyüdü ve biraz da kendim için bir şeyler yapmak istemem” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kursların anlamına” ilişkin görüşleri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Yetişkinlere Göre Kursların Anlamına İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar

Tema	Alt Tema	Kodlar
Kursun anlamı	Kişisel gelişim	KM4-Kendini geliştirmek
	Toplumsal hizmet	EE9-Dışarıda rehberlik etmek
		KM6-Öğrendiklerimi hayatımda uygulayabilmek
	Bağımsızlık	KO10-Ayaklarımın üstüne basmak
KO15-Kendi sorumluluğumu almak		

Kursun anlamına ilişkin yetişkinlerin görüşleri kişisel gelişim, toplumsal hizmet, bağımsızlık, alt temalarında incelenmiştir. Kişisel gelişim alt temasında kendini gerçekleştirmek şeklinde yetişkinler görüşlerini ifade etmişlerdir. KM4, “*Kendimi geliştirmek için iyi bir kurs olduğunu düşünüyorum*” şeklinde ifade etmiştir. Toplumsal hizmet alt temasında dışarıda rehberlik etmek ve öğrendiklerimi hayatımda uygulayabilmek kodları ile görüşlerini ifade etmişlerdir. Bağımsızlık alt temasında ayaklarımın üstüne basmak, kendi sorumluluğumu almak şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kurslara katılımı çevre ve topluma” ilişkin görüşleri Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. *Yetişkinlere Göre Kurslara Katılımda Çevre ve Topluma İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar
Çevre/ toplum	Olumlu	KM1-Çok iyi bir şey yaptığımı söylediler KM3-Bana güvendi, teşvik etti
	Olumsuz	KM6-Sorguladı

Yetişkinler çevre ve toplum temasına ilişkin görüşlerini olumlu ve olumsuz olarak ifade etmişlerdir. Özellikle yetişkinlerin büyük bölümünün aileden kurslara katılım konusunda destek aldıkları gözlenmiştir. Çok az da bazı yetişkinler kurslara katılım konusunda çevre ve toplum tarafından bazı olumsuz tepkiler aldığını dile getirmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “yaşantılarında gerçekleştirmek istedikleri şeylere” ilişkin görüşleri Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. *Yetişkinlere Göre Yaşantılarında Gerçekleştirmek İstedikleri Şeylere İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar
da gerçe kleşti rmek	· Kişisel gelişim	KM1-İyi bir eğitim almak

	KM20-Kariyer yapmak
Aile hayatı doyumunu	KM3-Eşime destek olmak
	KM4-Çocuklarıma daha iyi örnek olmak
	Yaptığım işin en iyisini yapmak
Ekonomik	KM18-Ekonomik özgürlük
	EE9-Huzurlu geçimimi sağlayacak bir iş

Yetişkinlerin yaşantılarında gerçekleştirmek istedikleri şeylere ilişkin görüşleri kişisel gelişim, aile hayatı doyumunu, ekonomi alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Kişisel gelişim alt temasında yetişkinler iyi bir eğitim almak, kariyer yapmak kodlarıyla görüşlerini ifade etmişlerdir. Aile hayatı doyumunu alt temasında yetişkinler eşime destek olmak, çocuklarım için iyi örnek olmak kodlarıyla görüşlerini ifade etmişlerdir. KM4, “*okumuş olsaydım çocuklarımı daha da eğitebilirdim, derslerinde yardımcı olabilirdim*” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Ekonomi alt temasında ise ekonomik özgürlük ve geçim sağlayacak bir iş kodu ile görüşlerini ifade etmişlerdir. EE9,“*ilerde küçükte olsa işyeri açmak, öncü olmak*” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin “kendilerini yeterli hissettikleri alanlara” ilişkin görüşleri Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. *Yetişkinlere Göre Kendilerini Yeterli Hissettikleri Alanlara İlişkin Tema, Alt Tema ve Kodlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar
Kendimi yeterli hissettiğim		KO10-Yeterli bir ev hanımıyım
	Çevreye karşı yeterlilik	KM4-Aileme manevi olarak yeterliyim
		KM24-Çocuklarına ve kendine vakit ayırmak
	Kendine yeterlilik	
		KM18-Yetersiz hissettiğimde kurslar destek oldu

Yetişkinlerin kendini yeterli hissettikleri alanlara ilişkin görüşleri çevreye karşı ve kendine yeterlilik alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Çevreye karşı alt temasında yetişkinler yeterli bir ev hanımı olma, aileye maddi yeterlilik, çocuklara ve kendine vakit ayırma kodları ile görüşlerini ifade etmişlerdir. KO10, “*Kendimi yeterli hissediyorum, çocuklarıma da kendime de zaman ayırıyorum buda beni mutlu ediyor*” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Kendine yeterlik alt temasında yetişkinler genel olarak iyi olma, kurslara devam etme kodlarıyla görüşlerini ifade etmişlerdir.

Tartışma ve Sonuç

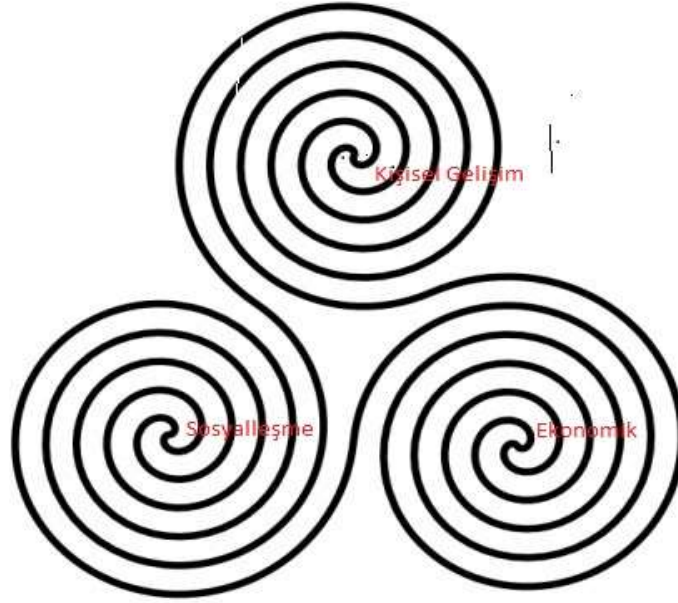
Yaşam boyu öğrenme örgün ve yaygın eğitimi içermektedir. Bu çalışmada yetişkinlerin kurslara katılım nedenlerine yönelik yarı yapılandırılmış sorular yoluyla elde edilen bulgular, yaşam boyu öğrenmenin üç temel amacı ile benzer sonuçlar vermiştir. Yaşam boyu öğrenmenin üç amacı, öğrenmede fırsatlar yaratarak bireylerin kişisel gelişimlerini sağlamak, toplumsal bütünleşmeyi gerçekleştirmek ve ekonomik büyümeyi sağlamaktır (Devlet Planlama Teşkilatı [DPT], 2001: 10).

Hayat boyu öğrenme programlarına katılan yetişkinlerin kurslara ilişkin görüşleri “kursa katılım nedenleri, motivasyon unsurları, kendilerini nasıl hissettikleri, kursa katılma kararı, kursun anlamı, çevre ve toplum etkileri, yaşantılarında gerçekleştirmek istedikleri şeyler ve kendilerini yeterli hissettikleri alanlar” olmak üzere sekiz tema altında ele alınarak tartışılmıştır.

Yetişkinlerin kursa katılım nedenleri ve beklentilerine ilişkin görüşleri “ekonomik, aile ve sosyal, kişisel gelişim, gelecek hayali, özgüven, fırsat” alt temaları olmak üzere altı temada toplanmıştır. Kursa katılırken motivasyon unsurlarına ilişkin görüşleri “kişisel gelişim, sosyal, bireyselleşme, uygunluk, sosyal destek, ekonomik, öğretim yöntemi” alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir. Yetişkinlerin kursa geldiklerinde ne hissettiklerine ilişkin görüşleri “kişisel, gelecek ve sosyal” alt temalarında, kursa katılma kararlarına ilişkin görüşleri “gelecek yatırımı, kişisel ihtiyaçlar” alt temalarında, kursun anlamına ilişkin yetişkinlerin görüşleri “kişisel gelişim, toplumsal hizmet, bağımsızlık” alt temalarında incelenmiştir. Yetişkinler çevre ve toplum temasına ilişkin görüşlerini “olumlu ve olumsuz” olarak ifade etmişlerdir. Yetişkinlerin yaşantılarında gerçekleştirmek istedikleri şeylere ilişkin görüşleri “kişisel gelişim, aile hayatı doyumu, ekonomi” alt temalarında, kendini yeterli hissettikleri alanlara ilişkin görüşleri ise “çevreye karşı ve kendine yeterlilik” alt temalarına göre ele alınarak incelenmiştir.

Bu çalışmada kurslara katılımın yetişkinlerin bir sarmal gibi kendilerini geliştirmelerinde rol oynadığı söylenebilir. Kişisel gelişim sosyalleşme ve bir boyutu ile ekonomik katkıya yarar sağlamakta ya da ekonomik katkıda bulunma amacı kişisel gelişim ve sosyalleşmeyi desteklemektedir. Bunu bir model olarak göstermek istersek; aşağıda  sarmalın birbiri içine girişi ve destekleyişi yetişkin eğitiminin döngüsü olarak düşünülebilir.

şekil 1. Hayat Boyu ğrenme Gereksinimi

şekil Kaynak: <http://tr.gofreedownload.net/free-vector/vector-clip-art/triple-spiral-symbol-clip-art-132181/#.WyD3rqczaUk>

Araştırmada kurslara katılan yetişkinlerin bu sarmalı destekleyen görüşleri sıklıkla gözlenmiştir. Katılımcılardan KM3 “*bana güvendi, teşvik etti*” ifadesi ile çevrenin katılım konusundaki desteğini ifade ederken, KM18 “*yetersiz hissettiğimde kurslar destek oldu*” kişisel gelişimine olan olumlu etkisi ve EE9 “*huzurlu geçimimi sağlayacak bir iş*” olanağı yaratma beklentisi ekonomik boyuta katkı sağlamaktadır. Kaya, Halk Eğitim Merkezlerine ilişkin çalışmasında katılanları cinsiyet açısından değerlendirdiğinde kadın kursiyer sayısının fazla olduğunu, kadınların istihdam oranının düşük olması nedeniyle daha çok hobi nitelikli kurslara katıldıklarını ifade etmiştir (Kaya, 2015: 274). Bu açıdan ele alındığında kadınların hobi ve ev ekonomisine katkı temelli başladıkları kurslardan edindikleri birikim ile evden yiyecek satışı, eyizlik ürün satışı, takı tasarlama ve satma gibi aslında kendi kişisel ekonomilerine katkı sağlayan bir boyutu desteklemekte olduğu söylenebilir.

Bireylerin kişisel gelişimlerini sağlama açısından katılımcıların yanıtları kurslardan kendilerine yönelik gelişim sağlamayı istediklerini belirtmişlerdir, bu bulgu kuramsal temel

ile benzerlik taşıdığı gibi farklı araştırma sonuçları ile de uyumludur (Tezcan, Duman, 2014:15, Taşçı vd., 2015: 204). Gelişim dönemleri ve ödevleri açısından ele alındığında orta yetişkinlik döneminde bulunan bireyler gelişim süreçleri açısından çocuklarını belli bir yaşa getirmiş, kendi ebeveynlerine ise bakım verme, meslekte doyum sağlama, fizyolojik değişiklikleri kabul ve uyum gibi görevlere ilişkin yaş aralığına ulaşmışlardır (İlhan, 2016: 254). Orta yaş döneminde birey üretkenlik ve yeni rollere uyum becerileri geliştirme durumundadır. Bu dönemi başarı ile geçirme yetişkinler için önemli bir aşamadır. Yaşlılık döneminde eklenen sağlık sorunları, sosyal çevrenin daralması ve zihinsel becerilerde yavaşlama daha hızlı çöküşe sebep olabilmektedir (Erden Aki, 2016: 316). Orta yaş döneminde edinilen yeni beceriler bireyin sağlıklı yaşaması üzerinde de öneme sahiptir.

Yetişkinler çevreden aldıkları desteğin kursa katılma konusunda etkili olduğunu belirtmişlerdir. Yetişkinler kurslara katılma kararı verirken eşleri, çocukları, kendi ebeveynleri ve yakın olduğu pek çok kişinin etkisi altında kalabilmektedirler. Çevrelerinden olumlu destek alabilen bireyler kurslara daha etkin katılabilme olanağına sahip olabilmektedirler. Ayrıca eğitim saatlerinin uygunluğu da katılımı belirleyen önemli öğeler arasındadır.

Kurslara katılımlarında motivasyon sağlayan kaynaklar arasında, kursların kişisel gelişimlerine, sosyalleşmelerine katkı sağlayacak olması, ayrıca kursların katkısına olan olumlu algı önemli bir yer tutmaktadır. Yetişkin öğrenmesine ilişkin kuramsal tüm bilgiler yetişkinlerin öğrenmeden fayda sağlamayı önemsedikleri ve öğreticinin öğretme becerilerini önemsediklerini öne çıkarmaktadır (Knowles vd., 2014,: 100-101). Bu çalışmada da kursiyerler programın uygun oluşu ve öğreticinin olumlu özellikleri nedeniyle devamlılık sağlama konusunda motive olmuşlardır.

Araştırma bulguları incelendiğinde yetişkin eğitimlerinin gelişim görevlerini tamamlamada etkili olduğu söylenebilir. Katılımcılar kurslara ilişkin olumlu duygular ifade etmişlerdir. Aynı zamanda kursları motivasyon kaynağı olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Yetişkin eğitimlerinin bireylerin sosyal yaşantılarına katkı sağladığı görülmektedir. Bireyselleşme, gelecek planı, kişisel gelişim gibi alanlarda bireylere katkı sağladığı araştırmaya katılan yetişkinler tarafından ifade edilmiştir. Yetişkinlerin gelişim görevlerinden üretkenlik boyutunu desteklemekte kursların önemli bir role sahip olduğu söylenebilir. Yetişkinlere yönelik kursların yaygınlaştırılması ve yetişkinlere uygun eğitim faaliyetlerinin planlanması araştırma bulguları sonucunda önerilmektedir. Ayrıca Halk Eğitim Merkezi kurslarını bitiren

kişilerin ne kadarının kurs bilgilerine yönelik kazanç elde etme yönelimli girişimlerde bulduklarına, kişisel gelişimlerinde ne tür değişimler olduğu ve sosyalleşme adına farklılaşmalarına yönelik izleme çalışmalarının yapılması ve kursların bireyin gelişimine katkısına bakılması önerilebilir.

Kaynakça

Avrupa Komisyonu, 2002. "European report on quality indicators of lifelong learning, Fifteen quality indicators". Brussels.

Erişim adresi: http://www.aic.lv/bologna/Bologna/contrib/EU/report_qual%20LLL.pdf.

BACANLI H. ve IŞIK TERZİ, Ő., 2016. Yetişkinlik ve Yaşlılık Gelişimi ve Psikolojisi, Açılım Kitap, İstanbul, 620s.

BEYCİĞLU, K., KONAN, N., 2008. "Yaşam boyu öğrenme ve Avrupa eğitim politikaları", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7(24), ss. 369-382.

Erişim adresi: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder/article/view/5000068164/0>

Devlet Planlama Teşkilatı [DPT], 2001. "Hayat boyu eğitim veya örgün olmayan eğitim özel ihtisas komisyon raporu". Ankara.

Erişim adresi: http://www.eduser.com.tr/upload/dosya/34._dpt8.kalkinmaplanihayatbo.pdf.

DEY, I., 1993. Qualitative Data Analysis: A User-Friendly Guide for Social Scientists, London: Routledge Publications. New York. 309p.

Erişim adresi: http://fsnnetwork.org/sites/default/files/qualitative_data_analysis.pdf.

ERDEN AKİ, . (2016). Yetişkinlik ve yaşlılıkta ruh sağlığı. H. BACANI, Ő.IŞIK TERZİ(Ed.),*Yetişkinlik ve yaşlılık gelişimi ve psikolojisi*, ss.313-355. Ankara: Açılım Kitap.

GERAY, C., 2002. Halk Eğitimi. İmaj Yayıncılık, Ankara, 366s.

GÜLEÇ, İ., ÇELİK, S., DEMİRHAN, B., 2012. "Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme", Sakarya University Journal of Education, 2(3), ss. 34-48.

Erişim adresi: <http://suje.sakarya.edu.tr/article/viewFile/1024000022/1024000022>.

IŞIK TERZİ, Ş. (2016). Yaşam boyu gelişim. H. BACANLI, Ş.IŞIK TERZİ(Ed.),*Yetişkinlik ve yaşlılık gelişimi ve psikolojisi*, ss.19-48. Ankara: Açılım Kitap.

İLHAN, T. (2016). Orta yetişkinlik döneminde psikososyal ve bilişsel gelişim. H. BACANLI, Ş.IŞIK TERZİ(Ed.),*Yetişkinlik ve yaşlılık gelişimi ve psikolojisi*, ss.241-274. Ankara: Açılım Kitap.

KAYA, H.E., 2015. “Türkiye’ de halk eğitim merkezleri”, *International Journal of Science Culture and Sport(IntJSCS)*, 3(3), ss. 268-277.

Erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/intjscs/article/108258>.

KNOWLES, M.S., 1980. *The modern practice of adult education: From Pedagogy to Andragogy Revised and Uptaded*. Cambridge: Adult Education, 400p. Erişim adresi: https://www.metrostate.edu/applications/drep/files/Andragogy_MalcolmKnowles.pdf.

KNOWLES, M.S., HOLTON, E.F. ve SWANSON R.A., 2014. *Yetişkin Eğitimi*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 396s.

MERRİAM, S.B. (2015). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (S.TURAN, S.İŞÇİ, Ö.ÖZTEKİN, Çev.). Ankara: Nobel Yayıncılık.

ONUR, B., 2017. *Gelişim Psikolojisi, Yetişkinlik, Yaşlılık, Ölüm, İmge* Kitabevi, Ankara, 415s.

ÖZGÜR, H., 2016. “Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlikleri üzerine bir çalışma”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), ss. 22-38.

Erişim adresi: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/mersinefd/article/view/5000166779>.

TAŞÇI, D. ve Ark., 2015. “Eskişehir’ de yaşam boyu öğrenme başlığı altında yetişkin eğitiminin analizi”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 34, ss. 197-211. Erişim adresi: <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/1168>.

TEZCAN, F., DUMAN, A., 2014. “Muğla Halk Eğitimi Merkezi kurslarına katılan yetişkin öğrenenlerin güdüsel yönelimleri”, *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(3), ss. 1-18. Erişim adresi: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ijer/article/view/1073000372>.

YAZAR, T., (2012). “Yetişkin eğitiminde hedef kitle”, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(7), ss. 21-30. Erişim adresi: <http://www.e-dusbed.com/Dusbed/ArchiveIssues/PDF/ea2a5864-6868-e711-80f0-00224d68272d>.

YILDIRIM, A., ve ŞİMŞEK, H., 2011. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 366s.

İnternet Kaynakları

Őekil 1. Kaynak: “Üçlü sarmal”. Erişim adresi: https://tr.clipartlogo.com/image/triple-spiral-symbol-clip-art_407218.html.(19.04.2018).

EK-1

Değerli Katılımcı,

Bu anket, yetişkin eğitimlerine devam eden bireylerin görüşlerini tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Vereceğiniz yanıtlar bu araştırmanın dışında kullanılmayacaktır. Araştırma sonuçlarının güvenirliliği, araştırma sorularına vereceğiniz yanıtlarınızın eksiksiz ve içtenlikle doldurulmasına bağlıdır.

Katılımlarınız için teőekkür ederiz.

Yıldız ÖZTAN ULUSOY

Dr. Öğretim Üyesi

Kocaeli Üniversitesi

Őakir AKPINAR

Y.Lisans Öğrencisi

Kocaeli Üniversitesi

KİŞİSEL BİLGİLER

Yaşımız :.....

Cinsiyetiniz:.....

Medeni Durumunuz:.....

Çocuk Sayısı(Varsa):.....

Evde kiminle yaşıyorsunuz:.....

Devam Ettiğiniz Kurs:..... Daha önce katıldığınız kurs sayısı:.....

Eğitim Durumu:..... İş Durumunuz:.....

MADDELER: (Aşağıdaki cümleleri tamamlayınız)...

1-Bu kursa katılma nedenim

.....
.....
.....
.....

2- Bu kursa katılırken beklentim.....

.....
.....
.....

3-Kursa katılırken beni en çok motive eden.....

.....
.....
.....

4-Kursun bana en önemli yararları.....

.....
.....
.....

5-Kursa geldiğim zaman kendimi.....

.....
.....
.....

6- Bu kursa katılma kararı.....

.....
.....
.....

7-Bu kursun benim için anlamı.....

.....
.....
.....

8-Bu kursa katılırken çevremdekiler ve toplum

.....

.....

.....

9-Yaşantımı değerlendirdiğimde geręekleřtirmek istediğim.....

.....

.....

.....

10-Yaşantımda kendimi yeterli hissettiğim.....

.....

.....

.....